Ankenævnet for Forsikring

900/12

Den 1. oktober 2012 blev i sag nr. 81.895:

xxxxxx xxxxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxx xxxxxxx xxx xx
xxxx xxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikrede er omfattet af en firmapensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i Nordea Pension. Han klager ved sin advokat over, at selskabet ikke i forbindelse med ændring af pensionsordningen i 2006 har rådgivet ham om, at udbetaling af invalidepension sker fuldt ud til hans arbejdsgiver, så længe han modtager løn fra arbejdsgiveren. Han gør på den baggrund gældende, at selskabet skal kompensere ham for det tab, som han herved mener at have lidt.

Det fremgår af sagen, at selskabet yder præmiefritagelse og udbetaler invalidepension i anledning af klagerens erhvervsevnetab, der er forårsaget af blodpropper i det ene ben og efterfølgende amputation heraf. Udbetalingen af invalidepension er sket fuldt ud til hans arbejdsgiver i perioden fra den 1/8 2009 til den 31/5 2012, hvor han efter det oplyste ophørte med at arbejde.

Klagerens advokat har i klagebrev af 16/1 2012 til nævnet anført:

> "Sagen vedrører en firmapensionsaftale, hvorefter min klient er berettiget til udbetaling af invalidepension ved tab af erhvervsevne. Aftalen blev indgået i juni 2002 jf. vedlagte bilag ... vedr. det oprindelige tilbud.
>
> Spørgsmålet er, hvorvidt Nordea Liv og Pension har begået ansvarspådragende fejl ved indgåelse af pensionsaftale med min klient ved forhøjelse af policen ved aftale den 22. maj 2006.

2. 81.895

Den oprindelige pensionsaftale indeholdt en basisdækning vedrørende nedsat erhvervsevne som bl.a. bestod af løbende udbetaling af invalidepension svarende til 20 % af årslønnen. Det fremgår ikke af det udleverede materiale, at der ved udbetaling af invalidepension er mulighed for udbetaling til andre end den sikrede - eksempelvis arbejdsgiveren. Der blev heller ikke informeret om dette ved informationsmøde for salgspersonalet.

Ved pensionssamtale den 22. maj 2006 mellem pensionskonsulent ... fra Nordea Liv og Pension og [klageren] blev det aftalt, at pensionsdækningen blev forhøjet vedrørende invalidepension, dødsfald samt kritisk sygdom. Invalidepensionen blev i den forbindelse forhøjet til 50 % af sagsøgers løn mod de tidligere 20 %. Den forhøjede dækning betød samtidig en højere præmie, som alene blev betalt af [klageren]. Den årlige præmie udgjorde herefter 40 % af lønnen mod de tidligere 20 %. Jeg vedlægger i den forbindelse bilag ..., som er mail af den 2. juni 2006 fra pensionskonsulenten til sagsøger.

Ved mødet blev der ikke talt om muligheden for udbetaling af invalidepension til arbejdsgiver, hverken generelt eller i forhold til den konkrete forhøjelse af ordningen. Ændringen af pensionen blev herefter bekræftet ved brev af den 14. august 2006 med vedlagt pensionsoversigt jf. vedlagte bilag ... Det fremgår af side 5 i pensionsoversigten fra Nordea Liv og Pension, at hvis medarbejderen opfylder betingelserne for at få udbetalt invalidepension, udbetales invalidepensionen til arbejdsgiveren, så længe medarbejderen modtager løn/sygeløn fra denne. Det fremgår dog ikke, at dette også ville gælde en eventuel forhøjelse af ordningen, som i dette tilfælde blev finansieret af medarbejderen selv.

[Klageren] blev herefter ramt af venstresidig blodprop den 28. april 2009 og blev som følge heraf sygemeldt fra sit arbejde.

Nordea Liv og Pension meddelte herefter ved brev af den 24. juni 2009, at min klient havde ret til præmiefritagelse samt udbetaling af invalidepension fra den 1. august 2009 og foreløbigt frem til den 1. marts 2010. Brevet er vedlagt som bilag ... Det fremgår af brevet, at invalidepensionen ifølge den indgåede pensionskontrakt mellem arbejdsgiver og Nordea Liv og Pension skal udbetales til arbejdsgiveren, så længe medarbejderen modtager løn. Udbetalingen forudsatte dog medarbejderens skriftlige samtykke, og han kunne forvente at høre nærmere herom fra sin arbejdsgiver.

Min klient underskrev herefter samtykkeerklæringen den 27. juni 2009 i den tro, at der alene var tale om en rent formel udbetaling til arbejdsgiveren. Han var i øvrigt i tvivl om, hvordan det forholdt sig i forhold til den tidligere forhøjelse af ordningen. Samtykkeerklæringen er vedlagt som bilag ...

[Klageren] blev som følge af de helbredsmæssige problemer tilkendt fleksjob den 1. juli 2010, og er i dag ansat i fleksjob ved samme arbejdsgiver. Ved brev af den 29. november 2010 meddelte Nordea Liv og Pension, at udbetalingen af invalidepensionen vil fortsætte frem til 2017, hvor forsikringen udløber. Udbetalingen sker fortsat til arbejdsgiveren. Brevet er vedlagt som bilag ...

Min klient har flere gange forsøgt at kontakte Nordea Liv og Pension med spørgsmål til udbetalingen af invalidepension. Han har senest ved mail af den 28. marts 2011 spurgt ind til den forhøjede invalidedækning og udbetalingen af invalidepension. Kopi af mailen er vedlagt som bilag ...

Nordea Liv og Pension svarede herefter ved mail af den 8. april 2011, at selskabet alene kan og skal forholde sig til betingelserne i den kontrakt, der er indgået med firmaet, og de henvi-

ser derfor min klient til at rette henvendelse til arbejdsgiveren vedrørende fordelingen af udbetalingen. Kopi af mailen er vedlagt som bilag ...

[Klageren] indgik dog aftalen om forhøjelse af ordningen med Nordea Liv og Pension, som i den forbindelse burde have rådgivet ham om muligheden for udbetaling af invalidepension til arbejdsgiveren. Min klient forhøjede jo ikke ordningen for at begunstige sin arbejdsgiver, men for at sikre sig selv en højere udbetaling af invalidepension i tilfælde af tab af erhvervsevne. Han er derfor blevet stillet i en meget uheldig situation, hvor han i dag ikke har mulighed for at indgå lignende pensionsaftale på grund af den helbredsmæssige situation.

Efter min opfattelse er der tale om en erstatningspådragende rådgivningsfejl for Nordea Liv og Pension.

Min klients tab bør i den forbindelse opgøres som den mistede udbetaling af invalidepension, som relaterer sig til den forhøjelse af ordningen, som han selv har finansieret. [Klageren] er i dag afskåret fra at tegne en lignende ordning til sikring af sig selv, og tabet udgør derfor reelt den mistede udbetaling af invalidepension, som han ellers havde forventet ville tilkomme ham selv og ikke arbejdsgiveren."

Selskabet har i brev af 29/2 2012 til nævnet anført:

"Forsikrede modtog i juni 2002 et tilbud på tegning af firmapensionsordning, jf. klagens bilag ... Tilbuddet var, som det fremgår af side 2, afgivet under forudsætning af, at forsikrede kunne afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger.

Forsikrede begærede herefter tilbuddet gennemført **(Bilag ...),** og selskabet indhentede helbredsoplysninger til brug for antagelsen.

Vurderingen af helbredsoplysningerne medførte, at selskabet alene kunne tilbyde en pensionsordning på skærpede vilkår, der bl.a. betød, at ordningen ikke ville omfatte dækning ved nedsat erhvervsevne **(Bilag ... og ...).** Et tilbud, forsikrede accepterede den 26. februar 2003 **(Bilag ...).**

Der vedlægges en kopi af forsikredes pensionsoversigt af 1. april 2003 **(Bilag ...).**

I maj 2006 begærede forsikrede en ændring af pensionsordningen. Begæringen indeholdt bl.a. ønske om dækning ved tab af erhvervsevne svarende til 50 % af forsikredes løn **(Bilag ...).** Der var forud for dette afholdt et møde mellem forsikrede og en af selskabets repræsentanter.

Selskabet accepterede denne gang at oprette dækningen ved tab af erhvervsevne efter at have modtaget en 'ren' førtidspensionserklæring, og ændringen af forsikredes pensionsordning blev bekræftet ved brev af 14. august 2006, som var vedlagt en ny pensionsoversigt, jf. bilag ...

Dækningen ved tab af erhvervsevne var nu (til forskel fra tidligere) en del af forsikredes pensionsordning. Den blev aftalt til at udgøre i alt 50 % af forsikredes løn; 20 % obligatorisk basisdækning og 30 % valgfri basisdækning **(Bilag ...** - uddrag af firmapensionsaftalen).

Medio 2009 blev forsikrede tilkendt præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension med virkning fra den 1. august 2009. I november 2009 tilkendtes ydelser frem til den 1. april 2017, hvor forsikringen udløber.

Udbetalingen af invalidepensionen er sket og sker fortsat til og med den 31. maj 2012 til forsikredes arbejdsgiver, da forsikrede modtager løn derfra. Fra den 1. juni 2012, hvor forsikrede ophører med at arbejde, overgår udbetalingen til forsikrede selv.

Vilkåret om, at udbetalingen sker til arbejdsgiveren, så længe forsikrede modtager løn derfra, er aftalt med både forsikredes arbejdsgiver, jf. bilag ..., samt med forsikrede, jf. pensionsoversigten af 14. august 2006. Derudover har forsikrede givet sit samtykke til, at udbetalingen kunne ske til forsikredes arbejdsgiver, jf. bilag ...

Når dækningen tegnes som en firmapensionsordning, så udbetales hele dækningen til arbejdsgiveren, så længe forsikrede modtager løn. Der skelnes ikke mellem, om en andel af dækningen er et tilvalg, da hele dækningen er inden for firmapensionsaftalens rammer.

Der fremgår da heller ikke andet af hverken firmapensionsaftalen, forsikredes pensionsoversigt eller samtykkeerklæringen. Tværtimod, så fremgår det ret klart af forsikredes pensionsoversigt, at dækningen udgør 50 %, og at den udbetales til arbejdsgiveren, så længe forsikrede fortsat modtager løn.

Det kan ikke verificeres, om vilkåret blev drøftet nærmere på mødet med selskabets repræsentant den 22. maj 2006. Det er dog selskabets opfattelse, at en eventuel undladelse ikke kan føre til, at selskabet derved har udvist en erstatningspådragende rådgivningsfejl.

For det første er der tale om et helt almindelig anvendt og anerkendt standardvilkår i firmapensionsaftaler, der bl.a. har til formål at fastholde syge medarbejdere i ansættelsen. Vilkåret er i øvrigt obligatorisk, når det er en del af firmapensionsaftalen, da den forsikrede ellers er henvist til at tegne en privat ordning til en helt anden pris og med andre krav til helbredsoplysninger for antagelse.

For det andet kunne forsikrede have reageret på vilkåret, der fremgår af samtlige af forsikredes pensionsoversigter, hvor det intet sted er nævnt, at dækningen 'splittes op'. Tværtimod, så fremgår det kun, at dækningen udgør 50 %, og at den udbetales til arbejdsgiveren.

For det tredje kunne forsikrede have afklaret det nærmere indhold af vilkåret før selskabet begyndte at udbetale invalideydelserne til forsikredes arbejdsgiver. Det er angivet i klagen, at forsikrede ved sin underskrift på samtykkeerklæringen - der blev underskrevet forud for udbetalingen - var i tvivl om, hvordan det forholdt sig med tilvalget på de 30 % af dækningen. På trods af det, underskrev forsikrede erklæringen uden noget forsøg på først at få afklaret den tvivl.

Da vilkåret om udbetaling af invalidepension må anses for aftalt med forsikrede, der tilmed har underskrevet en samtykkeerklæring i forbindelse med opstarten af udbetalingen, har selskabet udbetalt invalideydelserne med frigørende virkning til forsikredes arbejdsgiver.

At vilkåret gælder for både den obligatoriske og valgfri del fremgår - i hvert fald indirekte - af både firmapensionsaftalen og af forsikredes pensionsoversigter.

Selskabet har ikke handlet ansvarspådragende og samlet set kan selskabet ikke imødekomme forsikredes krav om kompensation for den 'mistede' udbetaling af invalidepension, der relaterer sig til den valgfri del af dækningen.

5. 81.895

Selskabet skal i den forbindelse bemærke, at der da heller ikke synes at være tale om en nogen 'mistet' udbetaling. Forsikrede ville med ret stor sandsynlighed ikke kunnet have etableret dækningen på en privat ordning på grund af forsikredes helbred, og da slet ikke til den samme pris. Hertil kommer, at forsikrede har modtaget fuld løn under sin sygdom og fra den 1. juni 2012 og frem til forsikringens udløb i 2017, vil ydelserne fra forsikredes nuværende ordning blive betalt til forsikrede selv."

Hertil har klagerens advokat i brev af 9/3 2012 til nævnet bemærket:

"Det sikrede [klageren] klager over i forbindelse med sagen, er den mangelfulde rådgivning, han har fået i forbindelse med aftalen om dækning ved tab af erhvervsevne på 50 % fremfor basisdækningen på 20 %.

Nordea Liv og Pension henviser til, at vilkåret om udbetaling til arbejdsgiveren fremgår af den fremsendte pensionsoversigt af den 14. august 2006.

Pensionsoversigten er fremsendt til sikrede efter det afholdte møde med pensionsrådgiveren den 22. maj 2006. På mødet blev det aftalt, at sikrede skulle have en tilvalgsdækning ved tab af erhvervsevne på 30 % ud over basisdækningen på 20 %. Vilkåret om udbetaling af invalidepension til arbejdsgiveren, så længe den sikrede modtager løn blev ikke drøftet på mødet.

Den efterfølgende fremsendelse af pensionsoversigten kan ikke anses som en fyldestgørende rådgivning i dette tilfælde, idet vilkåret om udbetaling til arbejdsgiveren må anses som væsentligt for sikrede, som dermed indgik en aftale om at betale for en bedre dækning, som reelt ville komme hans arbejdsgiver til gode og ikke ham selv.

[Klageren] burde være blevet rådgivet herom i forbindelse med drøftelserne omkring indgåelse af forhøjelsen i ordningen på mødet den 22. maj 2006.

Nordea skriver endvidere i deres bemærkninger til sikredes klage, at når dækningen tegnes som en firmapensionsordning, så udbetales hele dækningen til arbejdsgiveren, så længe forsikrede modtager løn. Der skelnes ikke mellem om en andel af dækningen er et tilvalg, da hele dækningen er indenfor firmapensionsordningens rammer.

Denne formulering kunne med fordel være anvendt i pensionsoversigten fremfor bemærkningen om, at invalidepensionen udbetales til arbejdsgiveren, så længe medarbejderen modtager løn. Som Nordea selv skriver, fremgår det alene indirekte af denne bemærkning, at uanset eventuelle forhøjelser af ordningen, så vil hele dækningen blive udbetalt til arbejdsgiveren.

Sikrede reagerede først på vilkåret, da det blev aktuelt. Det er svært for almindelige mennesker at forudse hypotetiske problemstillinger i forbindelse med en indgået firmapensionsaftale, så derfor henvendte [klageren] sig først til Nordea Liv og Pension, da han indså problemerne med aftalen, og i øvrigt var kommet ovenpå helbredsmæssigt efter blodproppen, som ramte ham i april 2009.

Endeligt skal det bemærkes, at der nok er tale om et sædvanligt vilkår (udbetaling til arbejdsgiveren, så længe medarbejderen modtager løn). Men ved forhøjelse af dækningen for medarbejderens egen regning, opstår der en væsentlig problematik, idet medarbejderen jo ikke kan anses at have til hensigt at begunstige sin arbejdsgiver ved en forhøjelse af dækningen.

Derudover må det anses for problematisk, at arbejdsgiveren kan inkassere både den forhøjede dækning ved invalidepension samt løntilskud fra kommunen i forbindelse med at medarbejderen er blevet ansat i fleksjob, som i dette tilfælde. Hensigten med vilkåret er alene at motivere arbejdsgiveren til at beholde medarbejderen så længe som muligt, men vel ikke at begunstige arbejdsgiveren med en fortjeneste ved medarbejderens sygdom."

Efterfølgende er parterne kommet med yderligere bemærkninger i breve til nævnet.

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt, herunder bl.a. uddrag af firmapensionsaftalen, pensionsoversigt dateret 14/8 2006 samt underskreven "Samtykkeerklæring til udbetaling af invalidepension".

Af firmapensionsaftalen fremgår bl.a.:

"**Dækning ved nedsat erhvervsevne**
...
Udbetaling af invalidepension
Invalidepension udbetales til medarbejderen.

Invalidepensionen udbetales dog til **Arbejdsgiveren,** så længe medarbejderen modtager løn/sygeløn fra denne. Udbetalingen til **Arbejdsgiveren** forudsætter medarbejderens skriftlige samtykke."

Af pensionsoversigten dateret 14/8 2006 fremgår bl.a.:

"Firma ordning
...
Hvis medarbejderen opfylder betingelserne for at få udbetalt invalidepension, udbetales invalidepensionen til arbejdsgiveren, så længe medarbejderen modtager løn/sygeløn fra denne. Hvis invalidepensionen overstiger lønnen, udbetales dog det overskydende beløb til medarbejderen."

Af samtykkeerklæring underskrevet af klageren den 27/6 2009 fremgår bl.a.:

"I firmapensionsaftalen mellem din arbejdsgiver og Nordea Liv & Pension er der indsat følgende bestemmelse vedrørende udbetaling af invalidepension:

'Invalidepension udbetales til arbejdsgiveren, så længe medarbejderen modtager løn/sygeløn fra denne. Udbetalingen til arbejdsgiveren forudsætter medarbejderens skriftlige samtykke'

Jeg giver hermed samtykke til, at invalidepensionen på ovennævnte pensionsordning udbetales til min arbejdsgiver, så længe jeg modtager løn fra denne."

7. 81.895

Nævnet udtaler:

Det fremgår af den fremlagte firmapensionsaftale, pensionsoversigten fra 2006 samt samtykkeerklæringen, at udbetaling af invalidepension sker til arbejdsgiveren, hvis denne fortsat udbetaler løn. Dette må efter nævnets opfattelse naturligt forstås således, at *hele* invalidepensionsydelsen udbetales til arbejdsgiveren. Da nævnet i øvrigt ikke finder det godtgjort, at der fra selskabets side er ydet fejlagtig eller mangelfuld rådgivning i forbindelse med pensionsordningens ændring i 2006, kan nævnet herefter ikke kritisere selskabets afgørelse. Det, som klagerens advokat har anført, findes efter nævnets opfattelse ikke at kunne føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen